

Жанна ВОЛОВОДИВСЬКА,

психолог комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Вінницької міської ради»

Стратегії досягнення успіху в професійній діяльності педагога

"Станеш тим, ким віриш, що будеш".

Джим Рон

З педагогічної точки зору ситуація успіху - це таке цілеспрямоване, організоване поєднання умов, за яких створюється можливість досягти значних результатів у діяльності як окремо взятої особистості, так і колективу в цілому.

З психологічної точки зору успіх - це переживання стану радості, задоволення від того, що результат, до якого особистість прямувала в своїй діяльності, або збігся з її очікуваннями, сподіваннями (з рівнем домагань), або перевершив їх.

З соціально-психологічної точки зору успіх - оптимальне співвідношення між очікуваннями оточуючих, особистості та результатами їх діяльності.

Успіх визначається як позитивний наслідок роботи та справи, змагання, життя тощо; значні досягнення, удача, таланти; позитивний результат діяльності, факт вищого досягнення поставленої мети; суспільне

визнання чого-небудь або кого-небудь, яке супроводжується почуттями потреби й отриманням позитивних емоцій. Здобутий успіх є великим збудником нової енергії, могутнім стимулятором творчих пошуків і злетів.

Професійна успішність педагога створює реальні передумови для його самореалізації і розвитку творчих здібностей. Вчителів, орієнтованих на досягнення успіху в діяльності, відрізняє громадянська і професійна спрямованість особистості; здібність до самопізнання; вміння реалізувати науковий підхід до педагогічних явищ, спроектувати модель цілісного педагогічного процесу, адаптувати її до конкретних умов, проаналізувавши власний досвід.

Сформулювати більш чітке уявлення про фактори, які впливають на ефективність педагогічної діяльності можна з аналізу дослідження «Стратегії досягнення успіху в професійній діяльності педагога», яке проводилось у травні 2024 року серед педагогів Вінницької міської територіальної громади.

Мета дослідження: виявлення та аналіз ключових факторів, які впливають на професійний успіх педагога.

Опитування виявило, що респонденти вважають ключовими факторами професійного успіху такі аспекти:

- ✓ внутрішні мотиватори: саморозвиток, спрямованість на процес, емоційна стабільність;
- ✓ зовнішні фактори: матеріальна винагорода, погодженість цілей з організацією, бачення перспектив;
- ✓ особистісні якості: активність, мобільність, вміння відпочивати.

Саморозвиток та спрямованість на процес (68,6 %) виявилися найважливішими факторами. Це свідчить про те, що люди усвідомлюють, що професійний успіх – це не лише результат, а й сам процес досягнення цілей.

Зовнішні фактори такі як погодженість цілей з організацією (38,9%) та бачення перспектив (54%) свідчать про важливість відчуття себе частиною команди та розуміння власного внеску в загальну справу. Матеріальна винагорода також відіграє значну роль (53%), але не є

визначальним фактором. Це вказує на те, що гроші важливі, але не є єдиним мотиватором.

Особистісні якості такі як активність, мобільність та вміння відпочивати (36,4%) допомагають досягати успіху в динамічному світі.

Висновок. Проведене дослідження свідчить, що всі педагогічні працівники мають свій індивідуальний набір актуальних потреб та відповідних мотивів, які стимулюють їх до професійної діяльності. Ці потреби та мотиви носять динамічний характер, вони змінюються або зникають з часом. Більшість педагогічних працівників працює в навчальному закладі заради своєї справи, заради отримання задоволення від спілкування з дітьми, від самореалізації. Мотивованих до праці педагогічних працівників найчастіше відрізняє прагнення не тільки до підвищення результативності своєї педагогічної діяльності, але й бажання бути причетними до успіху навчального закладу в цілому.

Рекомендації:

- ✓ Фокус на розвитку: для досягнення професійного успіху важливо постійно розвиватися, навчатися новому та виходити за межі комфортної зони.
- ✓ Баланс між внутрішньою та зовнішньою мотивацією: зовнішні фактори, такі як матеріальна винагорода, можуть бути потужним стимулом, але довгостроковий успіх залежить від внутрішньої мотивації та задоволення від роботи.
- ✓ Важливість командної роботи: співпраця з колегами, розуміння цілей організації та бачення власного внеску в загальну справу сприяють професійному зростанню.
- ✓ Розвиток особистісних якостей: активність, мобільність та вміння відпочивати допомагають ефективно працювати та досягати поставлених цілей.

- ✓ Кожен володіє необмеженим потенціалом, тому перед будь якою людиною відкриті необмежені можливості. Якщо я визнаю себе унікальною людиною і приймаю себе таким, яким я є, це допоможе приймати і інших.
- ✓ Позитивна "Я-концепція" педагога:
 - «Я-хороший педагог».
 - «Я поважаю, приймаю, розумію учнів».
 - «Я маю високий рівень самоповаги».
 - «Я вибудовую адекватну самооцінку».
 - «Я розвиваю здатність до вольової дії щодо подолання вад власного "я"».

Успішна особистість - це така, яка невпинно аналізує все, що складає її досвід, отже вміння рефлексувати без сумніву необхідне. Також теорія самоактуалізації: здібності до самоусвідомлення, самовіддачі, самосприйняття та самореалізації також спрямовує на успішний взаємозв'язок зі слухачами.

Пам'ятайте: професійний успіх педагога – це постійний процес самовдосконалення та розвитку. Застосовуючи ці стратегії, ви зможете стати не лише досвідченим педагогом, а й справжнім наставником для своїх учнів.

Отже, головне – віра в себе та віра в учнів, дітей, збагачена невичерпним оптимізмом: «Я стану таким викладачем, яким вірю, що буду!»